

Štukljeva cesta 44, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 00

F: 01 369 78 32

E: gp.mddsz@gov.si www.mddsz.gov.si

Številka: 0070-4/2020/29
Ljubljana, 1. 3. 2021
EVA 2020-2611-0024
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade: Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na seji dne sprejela naslednji S K L E P: Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev (EVA 2020-2611-0024) in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po skrajšanem postopku. Številka: V Ljubljani, dne Mag. Janja Garvas Hočevar V. D. GENERALNE SEKRETARKE Priloga: - Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev Prejmejo: - Državni zbor Republike Slovenije, - vsa ministrstva, - Služba Vlade RS za zakonodajo.
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov: V skladu s 142. členom Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije Vlada RS predlaga, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku, saj gre za dopolnitve in spremembe Zakona o postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev (Uradni list RS, št. 39/16 in 47/19), zaradi prenosa evropske zakonodaje v nacionalni pravni red, in sicer Direktive (EU) 2018/958 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. junija 2018 o preskusu sorazmernosti pred sprejetjem nove regulacije poklicev (U L L št. 173 z dne 9. 7. 2018, str. 25).
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva: Mojca Pršina, generalna direktorica Direktorata za trg dela in zaposlovanje, Maja Grašič, vodja Sektorja za vseživljenjsko učenje, Sabina Trokić, podsekretarka, Sektor za vseživljenjsko učenje.
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
Janez Cigler Kralj, minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Mateja Ribič, državna sekretarka, Mojca Pršina, generalna direktorica Direktorata za trg dela in zaposlovanje, Maja Grašič, vodja Sektorja za vseživljenjsko učenje.		
5. Kratek povzetek gradiva:		
Temeljni razlog za pripravo predloga sprememb in dopolnitev Zakona o postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev (Uradni list RS, št. 39/16 in 47/19) je prenos evropske zakonodaje v nacionalni pravni red, in sicer Direktive (EU) 2018/958 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. junija 2018 o preskusu sorazmernosti pred sprejetjem nove regulacije poklicev (U L L št. 173 z dne 9. 7. 2018, str. 25).		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	DA
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: (Samo če izberete DA pod točko 6.a.)		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunsk e postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunsk e postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				

OBRAZLOŽITEV:**Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu**

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,

odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,

obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep, projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Gradivo nima finančnih posledic za državni proračun in druga javnofinančna sredstva.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:
pristojnosti občin,
delovanje občin,
financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:
Skupnosti občin Slovenije SOS: NE

Združenju občin Slovenije ZOS: NE Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
Gradivo je bilo objavljeno na portalu e-demokracija.	
Na E-demokraciji je bilo gradivo objavljeno od 20. 11. 2020 do 7. 12. 2020. Na podlagi objave gradiva na E-demokraciji nismo prejeli pripomb oziroma predlogov.	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
Janez Ciglar Kralj MINISTER	

Priloga:

- Predlog sklepa

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na seji dne sprejela naslednji

S K L E P:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev (EVA 2020-2611-0024) in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po skrajšanem postopku.

Številka:

V Ljubljani, dne

Mag. Janja Garvas Hočevar
V. D. GENERALNE SEKRETARKE

Priloga:

- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev

Prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije,
- vsa ministrstva,
- Služba Vlade RS za zakonodajo.

PREDLOG
(EVA 2020-2611-0024)

**ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POSTOPKU PRIZNAVANJA
POKLICNIH KVALIFIKACIJ ZA OPRAVLJANJE REGULIRANIH POKLICEV**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Razlog za sprejetje Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev (Uradni list RS, št. 39/16 in 47/19; v nadaljnjem besedilu: ZPPPK) je prenos zakonodaje Evropske unije v nacionalni pravni red, in sicer Direktive (EU) 2018/958 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. junija 2018 o preskusu sorazmernosti pred sprejetjem nove regulacije poklicev (UL L št. 173 z dne 9. 7. 2018, str. 25; v nadaljnjem besedilu: direktiva). Določbe direktive se vsebinsko povezujejo z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2005/36/ES z dne 7. septembra 2005 o priznavanju poklicnih kvalifikacij, ki je prenesena v nacionalni pravni red z ZPPPK, zato je bila sprejeta odločitev, da se ta dopolni in sistemsko uredi področje reguliranih poklicev v enem pravnem aktu.

Direktiva je bila sprejeta zaradi lažje uresničitve ciljev Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU) glede ustvarjanja gospodarske rasti in novih delovnih mest, zagotavljanja prostega gibanja strokovnjakov, izboljšanja okolja za podjetja in ponujanja izbire potrošnikom. Za uresničitev navedenih ciljev je po mnenju Evropske komisije (v nadaljnjem besedilu: Komisija) pomembno zagotoviti bolj poglobljen in pravičnejši enotni trg, na katerem imajo pomembno vlogo poklicne storitve, zato je zagotavljanje optimalnega regulativnega okolja ključnega pomena. Boljše delovanje enotnega trga zagotavlja državam članicam EU prednosti na nacionalni in svetovni ravni. Pomen storitvenega sektorja se v zadnjih desetletjih še naprej povečuje in danes storitve ustvarijo več kot 70 % BDP EU. Več kot 70 % delavcev v EU je zaposlenih v storitvah, kar je 10 odstotkov več kot v preostalem delu držav OECD.¹

V Poročilu o delovanju enotnega trga 2019² (v nadaljnjem besedilu: poročilo) je poudarjeno, da je enotni trg med največjimi dosežki evropskega povezovanja in ima osrednjo vlogo pri soočanju z novimi izzivi, s katerimi se spopada EU. Poudarja pomen strukturnih reform na ravni držav članic za dobro delovanje enotnega trga, kajti številne strukturne ovire, ki preprečujejo, da bi izkoristili potencial enotnega trga, so posledica predpisov ali upravnih praks na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni, kar poslabšuje poslovno okolje in podjetja odvrča od čezmejnega poslovanja. Delovanje enotnega trga storitev ovirajo tudi šibka konkurenca in neupravičene ali nesorazmerne regulativne omejitve, zlasti v nekaterih sektorjih (poslovnih storitvah, trgovini na drobno in gradbeništvu), kar je povezano z regulacijo poklicev in izvajanjem

¹ https://www.oecd-ilibrary.org/economics/can-productivity-still-grow-in-service-based-economies_4458ec7b-en

² Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropski centralni banki, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru regij in Evropski investicijski banki: Letna strategija trajnostne rasti 2020; SWD (2019) 444 final, 17. 12. 2019 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019SC0444&from=EN>

poklicnih storitev. V poročilu je ugotovljeno, da kljub rastočemu poslovanju z zagotavljanjem poklicnih storitev na enotnem trgu nacionalna ureditev še naprej ovira uspešnost delovanja enotnega trga. Omejevanje z nacionalnimi zahtevami za nekatere gospodarsko pomembne poklice kaže na velike razpršenosti po državah članicah. Asimetrije v mobilnosti visoko kvalificiranih strokovnjakov in raziskovalcev ovirajo inovacije in naložbe v raziskave. Nacionalne reforme, katerih cilj je izboljšati in racionalizirati regulativni okvir za poklicne storitve, so do zdaj dosegle le omejen napredek. Rezultati kažejo, da strožji vstopni pogoji niso nujno povezani z višjo kakovostjo storitev. Strogi in omejevalni pogoji vstopa, na primer v obliki dovoljenj ali več upravnih zahtev, so pogosto predstavljeni kot upravičeni zaradi varstva potrošnikov in zagotavljanja visoke kakovosti storitev. Vendar pa izsledki študij kažejo, da manj omejevalni pogoji dostopa niso nujno povezani z nižjo kakovostjo opravljenih storitev, kar se meri na primer z anketami o zadovoljstvu potrošnikov in drugimi kazalniki dobrega počutja. Prav nasprotno, številne študije primerov kažejo pozitivno medsebojno odvisnost med večjo ponudbo storitev in konkurenco ter kakovostjo.³ Višje omejitve vplivajo tudi na čezmejno mobilnost strokovnjakov, ki povzročajo dodatne stroške tistim, ki prihajajo iz drugih držav članic. Odprava ovir pri visoko reguliranih poklicih in poklicnih storitvah bi pozitivno vplivala na dodano vrednost posameznega sektorja in zaposlenost, hkrati pa tudi z nižjimi cenami vložka imela pozitivne učinke na številne druge sektorje tako v državi kot v drugih državah. V sklepih poročila je tudi navedeno, da države članice lahko izboljšajo gospodarsko uspešnost enotnega trga za storitve tako, da zagotovijo ustrezne in sorazmerne regulativne omejitve, zato bi morale države članice zagotoviti, da ponudniki storitev in predpisi ne ustvarjajo neupravičenih ali nesorazmernih ovir, ki bi ovirale delovanje enotnega trga.

V okviru evropskega semestra, ki ponuja pravni okvir za spremljanje in oceno uspešnosti enotnega trga ter omogoča skupno analizo različnih politik in ciljev na nacionalni ravni, ki so pomembni za uspešnost delovanja enotnega trga, je Republika Slovenija v preteklih letih velikokrat dobila priporočila za deregulacijo oziroma zmanjšanje števila reguliranih poklicev, ki je bilo v preteklosti nad povprečjem EU. V Poročilu o Sloveniji za leto 2019⁴ je posebej poudarjeno, da so regulativne omejitve, tudi pri ključnih poklicih, in upravno breme še vedno zaznani kot ovire za naložbe in veljajo za enega najbolj problematičnih dejavnikov pri poslovanju v Sloveniji. Trenutno je v državah članicah EU glede na podatke, ki so jih države članice sporočile v evropsko zbirko reguliranih poklicev⁵, več kot 5500 reguliranih poklicev. Med državami obstajajo velike razlike, pri čemer je Litva priglasila le 77, Madžarska pa kar 502 reguliranih poklicev. V Sloveniji je trenutno 220 reguliranih poklicev, za katere velja Direktiva 2005/36/ES. Vendar te številke ne razkrivajo veliko o intenzivnosti ali sorazmernosti regulacije, njenem ekonomskem učinku ali značilnostih oseb, na katere vpliva.

Komisija je v odziv na pomanjkanje podatkov o ekonomskem učinku regulacije poklicnih storitev naročila raziskavo⁶, reprezentativno za celotno EU, da bi zagotovila podatke, potrebne za ugotavljanje razširjenosti in učinkov reguliranih poklicev. V okviru raziskave je bilo ugotovljeno, da regulacija neposredno vpliva na 22 % evropske delovne sile ali več kot 47 milijonov državljanov. Njena razširjenost se po Uniji razlikuje, in sicer od 14 % delovne sile na Danskem do 33 % v Nemčiji. Analiza ekonomskih učinkov regulacije kaže, da bi lahko, odvisno od poklica, določen poklic opravljalo od 3 % do 9 % več

³ Študija Evropske komisije o šestih študijah primerov in posameznih primerov, ki ocenjujejo učinek predpisov na številne kazalnike kakovosti: Koumenta idr., 2019: <https://publications.europa.eu/sl/publication-detail/-/objava/bfd2b0e8-1943-11e9-8d04-01aa75ed71a1/language-sl>.

⁴ Poročilo o državi - Slovenija 2019; Spremní dokument K SPOROČILU KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, EVROPSKEMU SVETU, SVETU, EVROPSKI CENTRALNI BANKI IN EUROSOPROSTORNI: Evropski semester 2019: ocena napredka pri strukturnih reformah, preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij ter rezultati poglobljenih pregledov v skladu z Uredbo (EU) št. 1176/2011; SWD(2019) 1023 final; Bruselj, 27. 2. 2019 https://www.eu-skladi.si/sl/dokumenti/po-2020/2019_porocilo-o-drzavi-2019.pdf

⁵ <https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/regprof/index.cfm?action=homepage>

⁶ M. Koumenta and M. Pagliero (2016), "Measuring Prevalence and Labour Market Impacts of Occupational Regulation in the EU". See: <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/20362>.

⁷ The effects of reforms of regulatory requirements to access professions: country-based case studies http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=8525&lang=en. 27 European Commission: 'Business Services — Assessment of Barriers and their Economic

⁸ <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2016/SL/COM-2016-822-F1-SL-MAIN-PART-1.PDF>

⁹ „Measuring Prevalence and Labour Market Impacts of Occupational Regulation in the EU“ (Merjenje razširjenosti regulacije poklicev in njenih učinkov na trg dela v EU), Maria Koumenta, Queen Mary University of London, in Mario Pagliero, Collegio Carlo Alberto Torino.

Ijdi, če bi bile zahteve glede dostopa manj stroge. V raziskavi je bilo tudi ocenjeno, da regulacija vključuje skupen dodatek k plači v višini okoli 4 %, vendar z velikimi razlikami med sektorji (do 19,2 % na nekaterih področjih).⁷ To bi lahko povzročilo višje cene storitev za potrošnike. To se izraža v znatnih razlikah v plačah med poklicnimi skupinami in kaže, da lahko regulacija z rezerviranimi dejavnostmi znatno izkrivlja relativne plače. Kaže tudi, da regulacija poklicev prispeva k neenakosti plač na evropskem trgu dela, od česar imajo koristi zlasti osebe v najvišjem dohodkovnem razredu.

Poleg tega številne študije, ki jih je nedavno naročila Komisija, kažejo, da bi bolj sorazmerna in razmeram na trgu prilagojena regulacija, npr. s sprostitev najbolj omejevalnih in neupravičenih zahtev, povzročila večjo tržno dinamiko, ki bi vodila predvsem v več odprtih trgov, več zagonskih podjetij in novih inovativnih storitev, ki bi jih na trg prinesli novi udeleženci. Zaradi nižjih stopenj dobička bi prinesla tudi koristi za potrošnike v smislu nižjih cen. Poleg tega je analiza potrdila, da bi manjše ovire omogočile večjo učinkovitost sektorjev, za katere je značilna večja alokacijska učinkovitost. Študije primerov reform na nacionalni ravni kažejo, kakšen učinek na sektor imajo lahko reforme pogojev za dostop do in opravljanje reguliranih poklicev. V Grčiji so reforme povzročile nižje cene za uporabnike storitev, npr. pravnih strokovnjakov, računovodij in davčnih svetovalcev, ki so bile liberalizirane z reformo, izvedeno leta 2011. Število turističnih vodnikov in pooblaščenih cenilcev se je leta 2014 več kot podvojilo v primerjavi z letnim povprečjem pred liberalizacijo. Na Poljskem se je z reformo regulacije pravnih storitev, ki je bila izvedena med letoma 2005 in 2014, število aktivnih odvetnikov in pravnih svetovalcev več kot podvojilo, zvišanje cen pravnih storitev pa je bilo manjše od povprečja. Podobno je reforma poklicev nepremičninskega posrednika in upravitelja nepremičnin povzročila večje ustanavljanje podjetij v sektorju.

Namreč, ker evropska zakonodaja ne vsebuje posebnih določb, ki bi harmonizirale zahteve glede dostopa do poklica ali njegovega opravljanja, ima vsaka država članica pravico, da odloči, katere poklice bo regulirala in kako. Izjeme so tisti poklici, ki so urejeni z evropsko področno zakonodajo (na področju letalstva, revizorji, vozniki, zavarovalni posredniki itd.). Razlogi za uvedbo določenih omejitev za dostop do reguliranih poklicev ali njihovega opravljanja morajo biti utemeljeni z javnim interesom, ki zajema: javno zdravje, javni red, javno varnost ali elemente javnega interesa, priznane s sodno prakso Sodišča EU. Regulacija poklicev oz. poklicnih dejavnosti ima tako pozitivne (zaščita državljanov) kot negativne učinke (zastarelost, preobsežnost, kar ovira inovacije) in je velikokrat utemeljena, velikokrat pa pravila, ki se sprejmejo, ne dosežejo svojega namena zaradi zastarelosti in neusklajenosti z enotnim trgom. Poklici so pogosto zelo regulirani, kar povzroča regulativna in upravna bremena na enotnem trgu, to pa lahko posledično pomeni breme za strokovnjaka, podjetje in potrošnika. Ključni namen direktive in posledično spremembe ZPPPK je, da predlagatelji nove ali spremembe regulacije poklicev ob upoštevanju celotnega regulativnega okvira za zadevni poklic za vsak primer posebej proučijo, ali je treba omejiti začetek opravljanja in opravljanje poklicnih dejavnosti ter katere omejitve so najprimernejše za obravnavo posebnih vprašanj javnega interesa.

Po ugotovitvah Komisije⁸ pomeni temeljno težavo način ocenjevanja potrebe po regulaciji in njenih učinkov na širše poslovno okolje ter da regulativne odločitve ne temeljijo vedno na tehtni in objektivni analizi. Poleg tega se kljub poglobljenim razpravam in smernicam, ki jih je do zdaj zagotovila Komisija, novi omejevalni ukrepi še vedno uvajajo brez objektivne in celovite analize. Sedanji neenak nadzor regulacije poklicev v vsej EU negativno vpliva na opravljanje storitev in mobilnost strokovnjakov. Iz številnih študij je razvidno, kako lahko slabe regulativne odločitve izkrivljajo konkurenco z omejevanjem dostopa na trg, njihova posledica pa so lahko precej izgubljenih zaposlitvenih priložnosti, višje cene za potrošnike in oviranje prostega pretoka. Kar zadeva le ustvarjanje delovnih mest, je iz ene akademske študije⁹ razvidno, da bi se lahko v EU z odpravo nepotrebnih in nesorazmernih predpisov ustvarilo približno 700 000 več delovnih mest.

Da bi se izognili razdrobljenosti notranjega trga in odpravili ovire za začetek opravljanja in opravljanje nekaterih zaposlitvenih ali samozaposlitvenih dejavnosti, je bil z direktivo vzpostavljen skupni okvir, s katerim se želi preprečiti sprejetje nesorazmernih ukrepov držav članic. Skladno z navedenim je Komisija zaradi uvedbe večje jasnosti veljavnih meril, krepitve zanesljivosti, preglednosti in primerljivosti v vseh državah članicah sprejela direktivo, katere namen je določiti pravila za oceno sorazmernosti, ki jih bodo

izvedle države članice oziroma predlagatelj pred uvedbo nove ali spremembo obstoječe regulacije poklicev.

Ocena sorazmernosti je zasnovana tako, da podpira boljše regulativne prakse in njihove rezultate. Uporablja se za na novo uvedene ali pregledane pogoje glede dostopa do reguliranega poklica ali njegovega opravljanja. Upošteva sodno prakso Sodišča glede sorazmernosti pogojev, omejitve dostopa do reguliranih poklicev ali njihovega opravljanja, odločitev glede predmeta in načina regulacije pa prepušča državam članicam oziroma predlagateljem, pri čemer ta odločitev temelji na dokazih, pridobljenih s temeljito, pregledno in objektivno oceno. Prednosti za strokovnjake, potrošnike in javne uprave izhajajo zlasti iz dejstva, da bodo pravila za oceno sorazmernosti preprečila sprejemanje nesorazmernih pravil in tako zagotovila boljšo regulacijo poklicev.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Glavni cilj je uskladitev zakona z evropsko zakonodajo, in sicer direktivo, ki uvaja splošna pravila za izvedbo ocene sorazmernosti pred sprejetjem zakonov ali drugih predpisov, ki urejajo dostop do reguliranih poklicev ali njihovega opravljanja. S prenosom direktive sledi tudi Republika Slovenija ciljem EU, s katerimi želi zagotoviti večjo jasnost, objektivnost, preglednost in primerljivost reguliranja dostopa do in opravljanje poklicev, z uvedbo enotnih meril za oceno sorazmernosti, da bi se preprečila nadaljnja obremenitev in razdrobljenost notranjega trga. Ključni cilj predloga je preprečevanje sprejetja nesorazmernih ukrepov, ki bi povzročili regulativna in upravna bremena.

2.2 Načela

Osnovno načelo je sledenje smernicam in direktivam EU; uvedba obveznosti upoštevanja načela sorazmernosti pri pripravi zakonov in prepisov, ki urejajo dostop do reguliranih poklicev in njihovo opravljanje, kar posledično vpliva na odpravo nepotrebnih upravnih bremen. Predlog s spremembami in dopolnitvami zakona uresničuje načelo pravne jasnosti z jasno določenimi in razumljivimi določbami, ki omogočajo izvajanje določb evropske zakonodaje v državi.

2.3 Poglavitne rešitve

Poglavitne rešitve predloga zakona so predlagane z namenom uskladitve nacionalne zakonodaje z evropsko zakonodajo.

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

Predlagatelj sprememb zakonov ali drugih predpisov, ki omejujejo dostop do reguliranega poklica ali njegovo opravljanje, bodo morali pripraviti izjavo o oceni pogojev, ki bo omogočala presojo skladnosti z načelom sorazmernosti in vsebovala utemeljitev, iz katere izhaja upravičenost omejevanja.

b) Način reševanja:

Merila, ki jih bo morala vsebovati izjava pri pripravi predloga sprememb zakona ali drugih predpisov, ki omejujejo dostop do reguliranega poklica ali njegovo opravljanje, so določena z zakonom.

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

Novela zakona je usklajena z veljavnim pravnim redom in s pravnim redom Evropske unije. S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenaša Direktiva (EU) 2018/958 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. junija 2018 o preskusu sorazmernosti pred sprejetjem nove regulacije poklicev (UL L št. 173 z dne 9. 7. 2018, str. 25).

č) Usklajenost predloga zakona:

Ministrstva so bila seznanjena s sprejetjem direktive.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona nima finančnih posledic za državni proračun in druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona ne predvideva porabe proračunskih sredstev.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog sprememb in dopolnitev zakona je usklajen z evropskim pravnim redom, in sicer prenaša Direktivo (EU) 2018/958 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. junija 2018 o preskusu sorazmernosti pred sprejetjem nove regulacije poklicev (UL L št. 173 z dne 9. 7. 2018, str. 25; v nadaljnjem besedilu: direktiva).

Rok za prenos direktive v nacionalne prave rede držav članic je bil 30. 7. 2020, zato vse še niso sprejele vseh potrebnih predpisov za uskladitev z direktivo in ne moremo prikazati, kako so prenesle direktivo v svoje pravne rede. Pridobili smo nekatere informacije, kako način imajo namen prenesti direktivo spodaj navedene države članice.

Luksemburg

Direktivo bodo prenesli s posebnim zakonom, s katerim želijo zagotoviti pravno jasnost. Pripravili bodo obrazce za pristojne organe, poklicna združenja pa bodo odgovorna za pripravo ocene sorazmernosti pred uvedbo novih ali spremembo predpisov, ki regulirajo poklice, ki jo bodo morali posredovati nacionalni kontaktni točki v presojo glede ustreznosti in objektivnosti.

Avstrija

Direktivo bodo prenesli z zakonom, ki bo imel prilogo z vprašanji, na katera bodo morali odgovoriti predlagatelji sprememb zakonov ali drugih predpisov, ki omejujejo dostop do reguliranih poklicev ali njihovo opravljanje. Proces ocene sorazmernosti bo elektronsko podprt in bo moral biti opravljen v zakonodajnem postopku pred javno razpravo.

Litva

V Litvi bodo direktivo prenesli s horizontalnim zakonom, podrobnosti glede ocene sorazmernosti pa bodo uredili s podzakonskimi akti. Zaradi ustreznega izvajanja pravil glede ocene sorazmernosti bodo pripravili posebna navodila in usposabljanja za predlagatelje sprememb zakonov, ki se bodo nanašali na spremembe regulacije poklicev.

Danska

Na Danskem je za prenos direktive v nacionalni pravni red pristojno ministrstvo, pristojno za izobraževanje in znanost. Za prenos direktive so pripravili poseben zakon, v katerem je določeno, da bodo za izvedbo ocen sorazmernosti odgovorna ministrstva, ki regulirajo poklice.

Italija

Direktiva bo prenesena z zakonom, izvedbeni pravni akt pa bo določal podrobna pravila postopka za

izvedbo ocene sorazmernosti, ki ga bodo morali upoštevati regulatorji oziroma predlagatelji sprememb zakonov ali drugih predpisov, ki omejujejo dostop do reguliranih poklicev ali njihovo opravljanje. Vzpostavljena bo enotna metodologija za oceno sorazmernosti, ki bo morala biti opravljena v zakonodajnem postopku, v obdobju posvetovanja oziroma javne razprave. Za presojo ustreznosti ocene sorazmernosti bo ustanovljena neodvisna skupina.

Nizozemska

Pri pripravi predlogov predpisov že uporabljajo integrirani okvir presoje, ki vsebuje merila, katera morajo upoštevati odločevalci oziroma predlagatelji politik. Omenjeni okvir bo dopolnjen v delu, ki se nanaša na regulirane poklice z zahtevami iz direktive.

Hrvaška

Direktivo so prenesli z dopolnitvijo in spremembo zakona, ki ureja postopek priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev. Predlagatelji sprememb predpisov, ki urejajo poklice, bodo morali priložiti k predlogu teh sprememb izjavo o oceni pogojev, ki omogoča presojo skladnosti z načelom sorazmernosti v skladu z merili iz direktive, in pripraviti utemeljitev, iz katere izhaja upravičenost omejevanja.

Korelacijska tabela

1.) Naslov predlaganega akta

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev

Prevod naslova predloga pravnega akta RS v angleščino

"Act amending the Act regulating the procedure for recognition of professional qualifications for practising regulated professions"

2.) Enotna identifikacijska oznaka predloga akta (EVA)	ID predpisa	ID izjave	Datum izjave
2020-2611-0024	ZAKO8189	3 (3)	11.02.2021

3.1) Direktive, ki jih delno ali v celoti prenaša predlog akta

	CELEX oznaka	Naslov predpisa
1.	32013L0055	Direktiva 2013/55/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2013 o spremembi Direktive 2005/36/ES o priznavanju poklicnih kvalifikacij in Uredbe (EU) št. 1024/2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg (uredba IMI)
2.	32018L0958	Direktiva (EU) 2018/958 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. junija 2018 o preskusu sorazmernosti pred sprejetjem nove regulacije poklicev

3.2) Skladnost predloga akta s predpisi EU

Nacionalni predpis	Evropski predpis	Opomba
1. člen	Člen 1, celex 32018L0958	
2. člen	Člen 2, celex 32018L0958	
3. člen	Člen 3, celex 32018L0958	
4. člen	Člen 1, točka 46, celex 32013L0055	
5. člen	Člen 4, celex 32018L0958 Člen 5, celex 32018L0958 Člen 6, celex 32018L0958 Člen 7, celex 32018L0958 Člen 9, celex 32018L0958 Člen 10, celex 32018L0958 Člen 11, celex 32018L0958	
6. člen		

Izjava o skladnosti predloga zakonskega ali podzakonskega akta s pravnim redom EU

1.) Naslov predlaganega akta

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev

Prevod naslova predloga pravnega akta RS v angleščino

"Act amending the Act regulating the procedure for recognition of professional qualifications for practising regulated professions"

2.) Enotna identifikacijska oznaka predloga akta (EVA)	ID predpisa	ID izjave	Datum izjave
2020-2611-0024	ZAKO8189	3 (3)	11.02.2021

3.) Skladnost predloga akta s predpisi EU

3.1) Direktive, ki jih delno ali v celoti prenaša predlog akta

1.	CELEX oznaka direktive	Naslov direktive ter slovenski predpisi, ki se navezujejo na to direktivo	Rok za prenos direktive	Rok, na katerega se nanaša prenos	Je za navedeni rok direktiva v celoti prenesena s tem aktom? (obrazložitev)
1.	32013L0055	Direktiva 2013/55/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2013 o spremembi Direktive 2005/36/ES o priznavanju poklicnih kvalifikacij in Uredbe (EU) št. 1024/2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg (uredba IMI)	18.01.2016	18.01.2016	NE Direktiva prenešana tudi z drugim aktom
		1. 2017-01-0175	Pravilnik o minimalnih pogojih usposobljenosti in pridobljenih pravic za poklice zdravnik, zdravnik specialist, zdravnik splošne medicine, doktor dentalne medicine, doktor dentalne medicine specialist, diplomirana medicinska sestra, diplomirana babica in magister farmacije		
		2. 2016-01-0752	Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o priznavanju poklicnih kvalifikacij veterinarjev		
		3. 2016-01-0006	Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o priznavanju poklicne kvalifikacije odgovorni projektant za področje arhitekture državljanom držav članic Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije		
		4. 2018-01-0953	Pravilnik o vrstah, vsebini, trajanju in poteku specializacij zdravnikov		
		5. 2020-01-0337	Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o minimalnih pogojih usposobljenosti in pridobljenih pravic za poklice zdravnik, zdravnik specialist, zdravnik splošne medicine, doktor dentalne medicine, doktor dentalne medicine specialist, diplomirana medicinska sestra, diplomirana babica in magister farmacije		
		6. 2020-01-0336	Pravilnik o spremembah Pravilnika o priznavanju poklicnih kvalifikacij veterinarjev		
		7. 2016-01-1704	Zakon o postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev		
		8. 2016-01-3927	Zakon o spremembah in dopolnitvah določenih zakonov s področja zdravstvene dejavnosti		
		9. 2019-01-2288	Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev		
2.	32018L0958	Direktiva (EU) 2018/958 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. junija 2018 o preskusu sorazmernosti pred sprejetjem nove regulacije poklicev	30.07.2020	30.07.2020	DA
		1. 2010-01-1482	Spremembe in dopolnitve Poslovnika Vlade Republike Slovenije		

4.) Ali je predlog pravnega akta tehnični predpis v smislu člena 8 direktive 31998L0034?

NE

5.) Razlogi za kreiranje nove izjave o skladnosti

V medresorskem usklajevanju smo prejeli mnenje SVZ na predlog ZPPPK-B in zaradi skladnosti z nomotehničnimi smernicami ne smemo spreminjati naslova zakona, zato so brisali prvi člen.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Sprejetje zakona bo imelo pozitivne učinke na javno upravo z zagotovitvijo boljšega pravnega urejanja s preprečevanjem sprejemanja nesorazmernih ukrepov v primeru dostopa do reguliranih poklicev in njihovega opravljanja. Zakon nalaga nove obveznosti predlagateljem sprememb zakonov ali drugih predpisov, ki omejujejo dostop do reguliranih poklicev ali njihovo opravljanje. Predlagatelji bodo morali predhodno pripraviti oceno sorazmernosti o novih predlaganih ukrepih, ki pa jo lahko pripravijo sami ali drug organ. Priprava predhodne ocene sorazmernosti ukrepov, vezanih na regulacijo poklicev, se uvaja na podlagi evropske zakonodaje, s katero se želi preprečiti sprejetje nesorazmernih ukrepov, ki bi povzročili dodatna regulativna in upravna bremena.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Sprejetje zakona bo posredno pozitivno vplivalo na področje, kajti pravni okvir za presojo ocene sorazmernosti bo preprečeval sprejetje nepotrebnih upravnih bremen, kar bo vplivalo na stranke pri urejanju dostopa do reguliranih poklicev ali njihovega opravljanja.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Sprejetje zakona ne vpliva na okolje, ki vključuje prostorske in varstvene vidike.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Sprejetje zakona bo imelo pozitivne posledice na gospodarstvo, in sicer s preprečevanjem sprejemanja nesorazmernih ukrepov v primeru dostopa do reguliranih poklicev ali njihovega opravljanja. V primeru sprememb zakonov ali drugih predpisov, ki omejujejo dostop do reguliranih poklicev ali njihovo opravljanje, bo treba opraviti predhodno oceno sorazmernosti in pripraviti utemeljitev, iz katere izhaja upravičenost omejevanja pravice do izbire poklica. Omejevanje dostopa do reguliranih poklicev ali njihovega opravljanja je neposredno povezano z opravljanjem dejavnosti strokovnjakov in izvajanjem storitev na notranjem trgu EU, zato lahko nesorazmerna in neutemeljena regulacija pomeni veliko oviro za enotni trg storitev in negativno vpliva na gospodarstvo. Slabe regulativne odločitve izkrivljajo konkurenco z omejevanjem dostopa na trg, njihova posledica pa so lahko precej izgubljenih zaposlitvenih priložnosti, višje cene za potrošnike in oviranje prostega pretoka. Dokazano je, da ima regulacija poklicev posredno učinke na konkurenčnost, podjetništvo, prožnost trga dela, varstvo potrošnikov, mobilnost delovne sile in čezmejno opravljanje storitev. Zahteva po objektivni, celoviti in primerljivi oceni sorazmernosti regulacij bo zagotovila boljše regulativne odločitve s preprečevanjem nesorazmernih regulativnih ovir v vseh sektorjih.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Sprejetje predloga zakona bo imelo pozitivne posledice na tem področju, ker regulacija poklicev neposredno vpliva na omejevanje zaposlovanja strokovnjakov. Namreč nesorazmerne in omejevalne regulativne odločitve vplivajo na manj prožen trg dela, zato je pomembno merilo pri pripravi ocene sorazmernosti regulacij tudi vpliv na trg dela in zaposlovanje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Sprejetje zakona ne vpliva na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Sprejetje zakona ne bo imelo drugih posledic.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

Predstavitev sprejetega zakona:

Sprejeti zakon bo objavljen v Uradnem listu RS ter na spletnih straneh predlagatelja.

Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Izvajanje predpisa bo spremljalo ministrstvo, pristojno za delo.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Predlog predpisa je bil objavljen na e-Demokracija v času od 20. 11. 2020 do 7. 12. 2020.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

/

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Janez Cigler Kralj, minister,
- Mateja Ribič, državna sekretarka,
- Mojca Pršina, generalna direktorica Direktorata za trg dela in zaposlovanje,
- Maja Grašič, vodja Sektorja za vseživljenjsko učenje.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev (Uradni list RS, št. 39/16 in 47/19) se v 1. členu za besedo »ureja« doda besedilo »splošna pravila za izvedbo ocene sorazmernosti pred sprejetjem zakonov ali drugih predpisov, ki urejajo dostop do reguliranega poklica ali njegovo opravljanje.«.

Za šesto točko se pika nadomesti s podpičjem in doda nova 7. točka, ki se glasi:

»7. Direktiva (EU) 2018/958 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. junija 2018 o preskusu sorazmernosti pred sprejetjem nove regulacije poklicev (UL L št. 173 z dne 9. 7. 2018, str. 25).«.

2. člen

V 2. členu se za tretjim odstavkom doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Ta zakon se uporablja v postopku priprave zakona ali drugega predpisa, ki ureja dostop do reguliranega poklica ali njegovo opravljanje ali enega od načinov opravljanja reguliranega poklica, vključno z uporabo poklicnih nazivov in poklicnih dejavnosti, ki se lahko opravljajo v okviru naziva, ki spadajo v področje uporabe tega zakona.«.

V dosedanjem četrtem odstavku, ki postane peti odstavek, se črta pika in doda besedilo »ter pri regulaciji poklicev, ki so urejeni s predpisi Evropske unije.«

3. člen

V 3. členu se pika nadomesti s podpičjem in dodata novi 25. in 26. točka, ki se glasita:

»25. zaščiteni poklicni naziv pomeni obliko regulacije poklica, pri kateri je uporaba naziva pri poklicni dejavnosti ali skupini poklicnih dejavnosti neposredno ali posredno z zakonom ali drugim predpisom pogojena s posedovanjem posebnih poklicnih kvalifikacij in pri kateri se zaradi neprimerne uporabe tega naziva uvedejo sankcije;

26. pridržane dejavnosti pomeni obliko regulacije poklica, pri kateri je dostop do poklicne dejavnosti ali skupine poklicnih dejavnosti neposredno ali posredno z zakoni ali drugimi predpisi pridržan za osebe, ki opravljajo regulirani poklic in imajo posebne poklicne kvalifikacije, tudi če se dejavnost opravlja v okviru drugih reguliranih poklicev.«.

4. člen

V 53. členu se v prvem odstavku v 2. točki za besedo »izkaznica,« doda besedilo »ter delovanje te izkaznice,«.

5. člen

Za 54. členom se dodajo novo VII. poglavje **»IZVEDBA PRESKUSA SORAZMERNOSTI PRED SPREJETJEM NOVE REGULACIJE POKLICEV«** in 54.a do 54.e členi, ki se glasijo:

»VII. POGLAVJE

IZVEDBA PRESKUSA SORAZMERNOSTI PRED SPREJETJEM NOVE REGULACIJE POKLICEV

54.a člen

(predhodna ocena novih ukrepov in spremljanje)

- (1) Pri pripravi zakonov ali drugih predpisov, ki omejujejo dostop do reguliranih poklicev ali njihovo opravljanje, se oceni sorazmernost omejitve v skladu z določbami tega zakona.
- (2) Predlagatelj sprememb zakonov ali drugih predpisov pripravi izjavo o oceni pogojev, ki omejujejo dostop do reguliranega poklica ali njegovo opravljanje.
- (3) Predlagatelj vsakemu predlogu zakona ali predlogu drugega predpisa iz prvega odstavka tega člena priloži izjavo iz prejšnjega odstavka, ki omogoča presojo skladnosti z načelom sorazmernosti v skladu s 54.č členom tega zakona in vsebuje utemeljitev, iz katere izhaja upravičenost omejevanja.
- (4) Pri obsegu ocene iz prvega odstavka tega člena se upoštevajo narava, vsebina in učinek zakona ali drugega predpisa.
- (5) Sorazmernost in utemeljenost omejitve mora biti podprta z vsebinskimi razlogi in kvantitativnimi podatki, če je to mogoče.
- (6) Ocena iz prvega odstavka tega člena se izvede objektivno in neodvisno.
- (7) Izvajanje zakonov ali drugih predpisov, ki omejujejo dostop do reguliranih poklicev ali njihovo opravljanje, se redno spremlja in pri tem zlasti upošteva njihovo skladnost z načelom sorazmernosti, pri čemer se ustrezno upošteva razvoj, do katerega je prišlo po njihovem sprejetju.

54.b člen

(nediskriminacija)

Zakoni in drugi predpisi, ki omejujejo dostop do reguliranih poklicev ali njihovo opravljanje, morajo zagotoviti enako obravnavanje ne glede na državljanstvo ali prebivališče.

54.c člen

(utemeljitev na podlagi javnega interesa)

- (1) Pred sprejetjem zakonov ali drugih predpisov, ki urejajo dostop do reguliranih poklicev ali njihovo opravljanje, se zagotovi, da so utemeljeni z javnim interesom.
- (2) Javni interes je objektivno utemeljen v zakonih ali drugih predpisih na podlagi javnega reda, javne varnosti, javnega zdravja ali pomembnih elementov javnega interesa, kot so ohranjanje finančnega ravnovesja sistemov socialne varnosti, varstvo potrošnikov, varstvo prejemnikov storitev in varstvo delavcev, zaščita poštenega sodnega sistema, zagotavljanje poštenih poslovnih transakcij, boj proti goljufijam, preprečevanje davčnih utaj in izogibanja davkom ter zagotavljanje učinkovitosti fiskalnega nadzora, prometna varnost, varstvo okolja in mestnega okolja, zdravje živali, intelektualna lastnina, varstvo in ohranjanje nacionalne zgodovinske in umetnostne dediščine, uresničevanje ciljev socialne politike in uresničevanje ciljev kulturne politike.

54.č člen

(sorazmernost)

(1) Pred sprejetjem zakonov ali drugih predpisov, ki urejajo dostop do reguliranih poklicev ali njihovo opravljanje, se zagotovi, da so ti primerni za zagotovitev uresničitve javnega interesa in ne presegajo tistega, kar je potrebno za uresničitev javnega interesa.

(2) Pri pripravi izjave o oceni pogojev, ki omejujejo dostop do reguliranega poklica ali njegovo opravljanje, se pred sprejetjem zakonov ali drugih predpisov upoštevajo:

1. narava tveganj, povezanih z javnim interesom, zlasti tveganj za prejemnike storitev, vključno s potrošniki, za strokovnjake ali za tretje osebe;
2. ali obstoječa posebna ali splošna pravila, kot so tista, vsebovana v predpisih o varnosti proizvodov ali varstvu potrošnikov, ne zadoščajo za doseg javnega interesa;
3. primernost pogojev, ki zagotavljajo dosledno in sistematično uresničevanje javnega interesa in obravnavajo ugotovljena tveganja podobno kot v primerljivih dejavnostih;
4. učinek na prosti pretok oseb in storitev v Evropski uniji, na izbiro potrošnikov in kakovost ponujenih storitev;
5. ocena možnosti, da se za uresničitev javnega interesa uporabijo manj omejevalna sredstva, kot je omejevanje dostopa, zlasti če so omejevalna sredstva utemeljena le z varstvom potrošnikov in če so ugotovljena tveganja omejena na odnos med strokovnjakom in potrošnikom, zaradi česar nimajo negativnega vpliva na tretje osebe;
6. učinek novih ali spremenjenih pogojev, kadar se uporabljajo skupaj z drugimi pogoji, ki omejujejo dostop do reguliranega poklica ali njegovo opravljanje, zlasti pa, kako skupaj prispevajo k uresnitvi istega elementa javnega interesa, pri čemer se upošteva, da so ti učinki lahko pozitivni ali negativni, zlasti pa:
 1. pridržane dejavnosti, zaščiten poklicni naziv ali katero koli drugo obliko regulacije v skladu s 15. točko 3. člena tega zakona;
 2. obveznost stalnega strokovnega izpopolnjevanja;
 3. pravila v zvezi z organizacijo poklica, poklicno etiko in nadzorom;
 4. obvezno članstvo v poklicni organizaciji ali strokovnem združenju ali sisteme registracij ali dovoljenj, zlasti kadar navedene zahteve pomenijo, da je treba imeti posebno poklicno kvalifikacijo;
 5. kvantitativne omejitve, zlasti pogoji, ki omejujejo število dovoljenj za opravljanje dejavnosti ali določajo najnižje ali najvišje število zaposlenih, vodstvenih delavcev ali zastopnikov, ki imajo posebne poklicne kvalifikacije;
 6. posebni pogoji glede pravne oblike ali pogoji, ki se nanašajo na lastniški delež ali vodenje podjetja, če so neposredno povezani z opravljanjem reguliranega poklica;
 7. ozemeljske omejitve, vključno kadar se določen poklic na delih ozemlja države članice regulira drugače kakor na drugih delih;
 8. pogoji, ki omejujejo skupno opravljanje poklica ali partnerstvo, in pravila glede nezdružljivosti;
 9. pogoji, ki se nanašajo na zavarovalno kritje ali druge načine osebnega ali kolektivnega zavarovanja v zvezi s poklicno odgovornostjo;
 10. pogoji glede znanja jezika v obsegu, potrebnem za opravljanje poklica;
 11. pogoji glede določene najnižje oziroma najvišje tarife;
 12. pogoji glede oglaševanja.

(3) Poleg meril iz prejšnjega odstavka se upoštevajo tudi naslednja merila, kadar so pomembna za naravo in vsebino zakona ali drugega predpisa, ki se spreminja:

1. povezava med obsegom dejavnosti, ki jih zajema poklic ali so zanj pridržane, in zahtevano poklicno kvalifikacijo;

2. povezava med zahtevnostjo nalog in potrebo po tem, da imajo tisti, ki jih izvajajo, zahtevane posebne poklicne kvalifikacije, zlasti glede ravni, narave in trajanja zahtevanega usposabljanja ali izkušenj;
3. možnost pridobitve poklicne kvalifikacije na drugačne načine;
4. ali in zakaj se dejavnosti, pridržane za nekatere poklice, lahko opravljajo ali ne smejo opravljati v okviru drugih poklicev;
5. stopnja avtonomnosti pri opravljanju reguliranega poklica ter učinek organizacijskih in nadzornih ureditev za doseganje zastavljenega cilja, zlasti kadar se dejavnosti, povezane z reguliranim poklicem, izvajajo pod nadzorom in odgovornostjo ustrezno kvalificiranega strokovnjaka;
6. znanstveni in tehnološki razvoj, ki lahko učinkovito zmanjša ali poveča nesorazmerje informacij med strokovnjaki in potrošniki.

(4) Pred sprejetjem zakonov ali drugih predpisov in po njihovem sprejetju se zagotovi, da so posebni pogoji v zvezi z začasnim ali občasnim opravljanjem storitev iz IV. poglavja tega zakona skladni z načelom sorazmernosti, vključno z:

1. avtomatično začasno registracijo ali formalnim članstvom v strokovni organizaciji ali organu iz 34. člena tega zakona;
2. prijavo, ki se vloži na podlagi prvega odstavka 35. člena tega zakona, dokumenti, zahtevani na podlagi tretjega in četrtega odstavka 35. člena, ali katerimi koli drugimi in enakovrednimi zahtevami;
3. plačilom pristojbine ali katere koli druge upravne takse za postopke, povezane z dostopom do reguliranih poklicev ali njihovim opravljanjem, ki ga prevzame ponudnik storitev.

(5) Prejšnji odstavek se ne uporablja za ukrepe, katerih namen je zagotoviti spoštovanje veljavnih pogojev za zaposlovanje, ki se uporabljajo v skladu s pravom Evropske unije.

(6) Kadar se zakoni in drugi predpisi iz tega člena nanašajo na regulacijo zdravstvenih poklicev in vplivajo na varnost pacientov, se upošteva cilj zagotavljanja visoke ravni varovanja zdravja ljudi.

54.d člen

(izmenjava informacij in preglednost)

(1) Ministrstvo, pristojno za zakon ali drugi predpis, ki ureja dostop do reguliranih poklicev ali njihovo opravljanje, je pristojno za izmenjavo informacij z državami članicami o ureditvi v tem zakonu, vključno z informacijami, kako regulira poklic, ali o učinkih te regulacije.

(2) Razlogi za domnevo, da so zakoni ali drugi predpisi, ki se ocenijo v skladu s tem zakonom, utemeljeni ter sorazmerni, se skupaj z zakoni in predpisi pošljejo Evropski komisiji na podlagi petega odstavka 59. člena Direktive 2005/36/ES, kar pristojna ministrstva evidentirajo v zbirki podatkov o reguliranih poklicih iz prvega odstavka 59. člena Direktive 2005/36/ES.

54.e člen

(sodno varstvo)

V primeru omejevanja dostopa do reguliranega poklica ali njegovega opravljanja z nesorazmernimi pogoji se strokovnjaku zagotovi sodno varstvo.

KONČNA DOLOČBA

6. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Prvi člen je treba dopolniti s področjem urejanja, ki ga narekuje Direktiva (EU) 2018/958 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. junija 2018 o preskusu sorazmernosti pred sprejetjem nove regulacije poklicev, katere namen je določiti pravni okvir oziroma pravila za ocene sorazmernosti pred uvedbo nove ali spremembo obstoječe regulacije poklicev, ki omejujejo začetek opravljanja ali opravljanje reguliranih poklicev, predvsem da se zagotovi pravilno delovanje notranjega trga ter hkrati zjamčita preglednost in visoka raven varstva potrošnikov.

Na koncu je treba navesti naslov direktive, ki se prenaša s spremembo zakona.

K 2. členu:

Določba dopolnjuje prvi člen, ki določa področje uporabe zakona in ga razširja skladno z zahtevami iz Direktive (EU) 2018/958 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. junija 2018 o preskusu sorazmernosti pred sprejetjem nove regulacije poklicev, ki opredeljuje, za katere regulirane poklice veljajo zahteve.

Zadnji odstavek je dopolnjen z dikcijo, v kateri je navedeno, za katere regulirane poklice določbe tega zakona ne veljajo, in sicer za vse tiste, ki so regulirani oziroma urejeni z drugo področno evropsko zakonodajo (npr. poklicni vozniki, zakoniti revizorji, pomorščaki, zavarovalni agenti itd.).

K 3. členu:

Tretji člen, kjer so opredeljeni pojmi, se dopolnjuje z dvema pojmom, ki se tudi obrazložita. Prvi pojem se glasi »zaščitni poklicni naziv«, ki pomeni obliko regulacije poklica, pri kateri je uporaba naziva pri poklicni dejavnosti ali skupini poklicnih dejavnosti neposredno ali posredno z zakonom ali drugim predpisom pogojena s posedovanjem posebnih poklicnih kvalifikacij in pri kateri se zaradi neprimerne uporabe tega naziva uvedejo sankcije. Drugi pojem pa se nanaša na »pridržane dejavnosti«, kar pomeni obliko regulacije poklica, pri kateri je dostop do poklicne dejavnosti ali skupine poklicnih dejavnosti neposredno ali posredno z zakoni ali drugimi predpisi pridržan za osebe, ki opravljajo regulirani poklic in imajo posebne poklicne kvalifikacije, vključno kadar se dejavnost opravlja tudi v okviru drugih reguliranih poklicev.

K 4. členu:

Določilo dopolnjuje določbo, s katero se prenaša točka b) prvega odstavka 57. člena Direktive 2005/36/ES in se nanaša na obveznost zagotovitve informacij o delovanju evropske poklicne izkaznice. Evropska komisija je Republiko Slovenijo opozorila na neustrezen prenos evropske zakonodaje v nacionalni pravni red z uradnim opominom, kršitev št. 2018/2394, zato se ta člen dopolnjuje.

K 5. členu:

V zakon se dodajajo novo sedmo poglavje in novi 54.a do 54.e člen, ki določajo pravila za izvedbo ocene sorazmernosti pred sprejetjem zakonov ali drugih predpisov, ki urejajo dostop do reguliranih poklicev ali njihovo opravljanje, katera prenašajo določila Direktive (EU) 2018/958 Evropskega

parlamenta in Sveta z dne 28. junija 2018 o preskusu sorazmernosti pred sprejetjem nove regulacije poklicev.

– 54.a člen:

Prvi odstavek določa, da morajo predlagatelji pri pripravi zakonodajnih predlogov pred uvedbo novih ali spremembo obstoječih zakonov ali drugih predpisov, ki omejujejo dostop do reguliranih poklicev ali njihovo opravljanje, izvesti predhodno oceno sorazmernost v skladu s pravili iz tega zakona.

V drugem odstavku je opredeljeno, da mora predlagatelj sprememb zakonov ali drugih predpisov pripraviti izjavo o oceni pogojev, ki omejujejo dostop do reguliranega poklica ali njegovo opravljanje.

V tretjem odstavku je opredeljeno, da mora predlagatelj vsakemu predlogu zakona ali predlogu drugega predpisa iz prvega odstavka tega člena priložiti izjavo iz prejšnjega odstavka, ki omogoča presojo skladnosti z načelom sorazmernosti v skladu s 54.č členom tega zakona in vsebuje utemeljitev oziroma zadostno podrobno obrazložitev, iz katere izhaja upravičenost omejevanja oziroma reguliranja dostopa do ali opravljanje reguliranih poklicev.

V četrtem odstavku je določeno, da mora biti obseg predhodne ocene sorazmernost iz prvega odstavka sorazmeren z naravo, vsebino in učinkom zakona ali drugega predpisa.

V petem odstavku je določeno, da mora biti predhodna ocena sorazmernosti podprta s kvalitativnimi in kadar je to mogoče in ustrezno, kvantitativnimi dokazi, na podlagi katerih se lahko ugotovi, da je zakon ali drug predpis iz prvega odstavka utemeljen in sorazmeren. Razloge za regulacijo, ki jih predlagatelj uveljavlja na podlagi utemeljitve, bi zato morali spremljati analiza ustreznosti in sorazmernosti predlaganih ukrepov in konkretni dokazi, ki utemeljujejo njene trditve.

V šestem odstavku je določeno, da mora biti predhodna ocena sorazmernosti iz prvega odstavka objektivna in neodvisna. Ta ocena lahko vključuje mnenje neodvisnega organa. Čeprav ni nujno predložiti posebne študije ali posebne oblike dokaznega gradiva o sorazmernosti takšnega ukrepa pred njegovim sprejetjem, je vseeno treba opraviti objektivno analizo ob upoštevanju posebnih okoliščin in področja reguliranja, s katerimi se dokaže, da obstaja resnična nevarnost, da cilji v javnem interesu ne bi bili doseženi.

V sedmem odstavku je določeno, da je treba po sprejetju novih ali spremenjenih zakonov ali drugih predpisov, ki omejujejo dostop do reguliranih poklicev ali njihovo opravljanje, spremljati njihovo skladnost z načelom sorazmernosti, pri čemer je treba ustrezno upoštevati razvoj, ki je nastal po sprejetju zakonov ali drugih predpisov. Zaradi razvoja in sprememb lahko omejitve postanejo nesorazmerne, zato je pomembno, da se spremljajo.

– 54.b člen:

V členu je opredeljeno načelo nediskriminatornosti na podlagi državljanstva ali prebivališča, ki ga je treba upoštevati pri pripravi novih ali spremenjenih zakonov ali drugih predpisov, ki urejajo dostop do reguliranih poklicev ali njihovo opravljanje in zajema prepoved vsakršne neutemeljene omejitve, ki bi omejevala svobodo ustanavljanja ali svobodo opravljanja storitev, vključno z vsakršno diskriminacijo na podlagi državljanstva ali prebivališča.

– 54.c člen:

Določba določa, da je treba pri uvedbi novih ali spremembi obstoječih zakonov ali drugih predpisov, ki omejujejo dostop do reguliranih poklicev ali njihovo opravljanje, zagotoviti ustrezno utemeljitev z javnim interesom.

Nadalje je v drugem odstavku pojasnjeno, kaj pomeni javni interes, in sicer je v Pogodbi o delovanju Evropske unije opredeljen kot javni red, javna varnost in javno zdravje ali je utemeljen z elementi, ki jih kot takšne priznava sodna praksa Sodišča, ti pa so: ohranjanje finančnega ravnovesja sistemov socialne varnosti; varstvo potrošnikov, varstvo prejemnikov storitev, vključno z zagotavljanjem kakovosti obrtniškega dela in varstvo delavcev; zaščita poštenega sodnega sistema; zagotavljanje poštenih poslovnih transakcij; boj proti goljufijam ter preprečevanje davčnih utaj in izogibanja davkom ter zaščita učinkovitosti fiskalnega nadzora; prometna varnost; varstvo okolja in mestnega okolja; zdravje živali; intelektualna lastnina; zaščita in ohranjanje nacionalne zgodovinske in umetnostne dediščine; uresničevanje ciljev socialne politike in uresničevanje ciljev kulturne politike.

– 54.č člen:

Prvi odstavek določa, da morajo predlagatelji pred uvedbo novih ali spremembo veljavnih določb, ki omejujejo začetek opravljanja ali opravljanje reguliranih poklicev, proučiti, ali so te določbe potrebne in take, da zagotavljajo izpolnitev javnega interesa in ne presegajo tistega, kar je potrebno za njegovo uresničitev. Ukrep bi se za primerne za zagotovitev uresničitve javnega interesa smel šteti le, če resnično zagotavlja dosledno in sistematično uresničevanje tega.

Drugi odstavek določa merila za oceno sorazmernosti ter dodatna merila, ki jih morajo upoštevati predlagatelji pri uvedbi novih ali spremembi obstoječih zakonov ali drugih predpisov, ki omejujejo dostop do reguliranih poklicev ali njihovo opravljanje. Kadar namerava predlagatelj regulirati poklic ali spremeniti obstoječa pravila, bi bilo treba upoštevati naravo tveganj, povezanih z javnim interesom, zlasti tveganj za prejemnike storitev, vključno s potrošniki, strokovnjaki ali tretjimi osebami. Pogoji, povezani s poklicnimi kvalifikacijami, bi se morali za potrebne šteti le, kadar obstoječi ukrepi niso ustrezni ali učinkoviti za zagotavljanje uresničevanja javnega interesa, kot je pravo o varnosti proizvodov ali pravo o varstvu potrošnikov. Začetek opravljanja in opravljanje nekaterih poklicnih dejavnosti je lahko pogojen tudi s številnimi pogoji, zato bi morali predlagatelji izvesti celovito presojo okoliščin, v katerih se ukrep sprejme in izvaja, ter preučiti zlasti učinek novih ali spremenjenih zakonov ali drugih predpisov v povezavi z drugimi pogoji, ki omejujejo dostop do ali opravljanje poklica. Pri tem bi morali upoštevati: obstoječe pogoje, stalni poklicni razvoj, obvezno članstvo v poklicni organizaciji ali strokovnem združenju, sisteme registracij ali dovoljenj, kvantitativne omejitve, posebne pogoje glede pravne oblike in lastniškega deleža, ozemelske omejitve, disciplinarne omejitve in pravila glede nezdržljivosti, pogoje glede zavarovalnega kritja, glede znanja jezika v obsegu, potrebnem za opravljanje poklica, glede določenih najnižjih oziroma najvišjih tarif ter pogojev glede oglaševanja.

Tretji odstavek dopolnjuje drugega in določa dodatna merila za oceno sorazmernosti, če so ta pomembna za naravo in vsebino zakona ali drugega predpisa ter se nanašajo na obseg dejavnosti, ki so pridržane za neki poklic, povezavo med kvalifikacijami in dejavnostmi, ekonomski učinek ukrepa itd. Upoštevati bi bilo treba tudi, da na področju poklicnih storitev običajno nastane asimetrija informacij med potrošniki in strokovnjaki ob upoštevanju dejstva, da imajo strokovnjaki visoko stopnjo strokovnega znanja, ki ga potrošniki morda nimajo.

Četrty odstavek je povezan z določbami iz IV. POGLAVJA tega zakona, na podlagi katerega lahko pristojni organi zahtevajo, da ponudniki storitev, ki želijo opravljati storitve začasno, predložijo informacije s pisno prijavo, ki jo je treba vložiti pred prvim opravljanjem storitev in jo vsako leto obnoviti. Zaradi lažjega izvajanja čezmejnih začasnih oziroma občasnih poklicnih storitev bi morali biti pogoji, kot so avtomatska začasna registracija ali formalno članstvo v poklicni organizaciji ali strokovnem združenju, predhodne prijave in zahteve glede dokumentov ter plačilo pristojbine ali

stroškov, sorazmerni. Te zahteve ne bi smele nesorazmerno obremeniti ponudnikov storitev ali ovirati oziroma zmanjševati privlačnosti uresničevanja svobode opravljanja storitev. Predlagatelji bi morali zlasti oceniti, ali sta pogoj glede zagotavljanja nekaterih informacij in dokumentov v skladu z Direktivo 2005/36/ES in možnost, da se z upravnim sodelovanjem med državami članicami prek informacijskega sistema za notranji trg pridobijo dodatne podrobnosti, sorazmerna in zadostujeta, da se prepreči resno tveganje, da bodo ponudniki storitev zaobšli veljavna pravila.

Peti odstavek določa, da določila iz tega zakona ne posegajo v ukrepe, katerih namen je zagotoviti spoštovanje veljavnih pogojev za zaposlovanje, ki se uporabljajo v skladu z evropsko zakonodajo.

V šestem odstavku je določeno, da je treba pri presoji pogojev v primeru, da se zakoni in drugi predpisi nanašajo na regulacijo zdravstvenih poklicev in vplivajo na varnost pacientov, upoštevati zagotavljanje visoke ravni varovanja zdravja ljudi. V skladu z ustaljeno prakso Sodišča sta zdravje in življenje ljudi na prvem mestu med interesi, ki jih ščiti Pogodba o delovanju EU. Zato bi morali predlagatelji zakonov in predpisov ustrezno upoštevati element zagotavljanja visoke ravni varovanja zdravja ljudi pri presoji pogojev za zdravstvene poklice, kot so pridržane dejavnosti, zaščiten poklicni naziv, stalen strokovni razvoj ali pravila v zvezi z organizacijo poklica, poklicno etiko in nadzorom, ob spoštovanju minimalnih pogojev usposobljenosti, določenih v Direktivi 2005/36/ES. Predlagatelji zakonov in predpisov bi morali zlasti zagotoviti, da je regulacija zdravstvenih poklicev, ki ima posledice za javno zdravje in varnost pacientov, sorazmerna in prispeva k zagotavljanju dostopa do zdravstvenega varstva, ki se v Listini priznava kot temeljna pravica, in zlasti dostopa do varnega, kakovostnega in učinkovitega zdravstvenega varstva državljanov na njihovem ozemlju. Pri oblikovanju politik za zdravstvene storitve bi bilo treba upoštevati, da je treba zagotoviti dostopnost, visoko kakovost storitve ter ustrezno in varno dobavo zdravil v skladu s potrebami javnega zdravja na ozemlju zadevne države članice ter potrebo po zagotovitvi strokovne neodvisnosti zdravstvenih delavcev. Glede utemeljenosti regulacije zdravstvenih poklicev bi morali predlagatelji upoštevati zagotavljanje visoke ravni varovanja zdravja ljudi, vključno z dostopnostjo in visoko kakovostjo zdravstvenega varstva za državljanje, ter ustrezno in varno oskrbo z zdravili.

– 54.d člen:

Prvi odstavek člena določa izmenjavo informacij med pristojnimi organi v državah članicah pred uvedbo zakonov ali drugih predpisov, ki urejajo dostop do reguliranih poklicev ali njihovo opravljanje, s čimer je omogočeno predlagateljem zbiranje informacij o izkušnjah drugih držav članic glede načina reguliranja poklicev ali učinkov regulacij v podobnih sektorjih.

Zaradi večje preglednosti in spodbujanja ocene sorazmernosti na podlagi primerljivih meril je v drugem odstavku opredeljeno, da je treba razloge za domnevo, da so zakoni ali drugi predpisi utemeljeni ter sorazmerni, poslati Evropski komisiji na podlagi petega odstavka 59. člena Direktive 2005/36/ES, kar pristojna ministrstva evidentirajo v zbirki podatkov o reguliranih poklicih.

– 54.e člen:

Člen zagotavlja sodno varstvo strokovnjakom v primeru omejevanja dostopa do reguliranih poklicev ali njihovo opravljanje z nesorazmernimi pogoji. Iz direktive izhaja zahteva, da bi morala nacionalna sodišča v skladu s postopki, določenimi v nacionalnem pravu, in z ustavnimi načeli imeti možnost preučiti sorazmernost pogojev, ki spadajo v področje uporabe tega zakona, da se zagotovi, da ima vsaka fizična ali pravna oseba pravico do učinkovitega pravnega sredstva zoper omejitve svobode izbire poklica, svobode ustanavljanja in svobode opravljanja storitev.

K 6. členu:

Končna določba opredeljuje začetek veljavnosti zakona, ki začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

1. člen (namen)

Ta zakon ureja postopek priznavanja poklicnih kvalifikacij, pridobljenih v državah članicah Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora ali Švicarski konfederaciji (v nadaljnjem besedilu: države pogodbenice), za opravljanje reguliranih poklicev v Republiki Sloveniji, za delni dostop do reguliranih poklicev in za priznavanje poklicnega usposabljanja, opravljenega v drugi državi pogodbenici, ter določa organe, ki vodijo ta postopek, v skladu z naslednjimi direktivami EU:

1. Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2005/36/ES z dne 7. septembra 2005 o priznavanju poklicnih kvalifikacij (UL L št. 255 z dne 30. 9. 2005, str. 22), zadnjič spremenjeno z Direktivo 2013/55/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2013 o spremembi Direktive 2005/36/ES o priznavanju poklicnih kvalifikacij in Uredbe (EU) št. 1024/2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg (uredba IMI) (UL L št. 354 z dne 28. 12. 2013, str. 132; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2005/36/ES);
2. Direktivo 2011/98/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o enotnem postopku obravnavanja vloge za enotno dovoljenje za državljane tretjih držav za prebivanje in delo na ozemlju države članice ter o skupnem nizu pravic za delavce iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici (UL L št. 343 z dne 23. 12. 2011, str. 1);
3. Direktivo 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite (prenovitev) (UL L št. 337 z dne 20. 12. 2011, str. 9);
4. Direktivo Sveta 2009/50/ES z dne 25. maja 2009 o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav za namene visokokvalificirane zaposlitve (UL L št. 155 z dne 18. 6. 2009, str. 17);
5. Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EGS (UL L št. 158 z dne 30. 4. 2004, str. 77);
6. Direktivo Sveta 2003/109/ES z dne 25. novembra 2003 o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas (UL L št. 16 z dne 23. 1. 2004, str. 44), zadnjič spremenjeno z Direktivo 2011/51/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2011 o spremembah Direktive Sveta 2003/109/ES, da se razširi njeno področje uporabe na upravičence do mednarodne zaščite (UL L št. 132 z dne 19. 5. 2011, str. 1).

2. člen (področje uporabe zakona)

(1) Ta zakon velja za državljane oziroma državljanke (v nadaljnjem besedilu: državljani) Republike Slovenije, za državljane držav pogodbenic in za državljane tretjih držav, ki so pridobili poklicne kvalifikacije v eni od držav pogodbenic ali v državi, ki ni država pogodbenica, vendar so jim bila dokazila o formalnih kvalifikacijah že predhodno priznana v eni od držav pogodbenic in imajo tri leta poklicnih izkušenj v tem poklicu na ozemlju države, ki jim je dokazila o formalnih kvalifikacijah priznala.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se določbe tega zakona o postopku in organih, ki ga vodijo, smiselno uporabljajo tudi za priznavanje poklicnih kvalifikacij državljanom tretjih

držav v skladu s pogoji iz dvostranskih sporazumov o priznavanju poklicnih kvalifikacij, sklenjenih med Republiko Slovenijo in tretjimi državami.

(3) Ta zakon se uporablja tudi za vse državljane držav pogodbenic, ki so opravljali poklicno usposabljanje zunaj države pogodbenice izvora.

(4) Ta zakon se ne uporablja za postopek priznavanja poklicnih kvalifikacij notarjev in drugih poklicev, ki imajo v skladu s predpisi Evropske unije postopke priznavanja določene s posebnim zakonom ali drugimi predpisi.

3. člen (opredelitev pojmov)

Pojmi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. dokazilo o formalnih kvalifikacijah je diploma, spričevalo ali drugo dokazilo o uspešno dokončanem poklicnem usposabljanju, pridobljenem predvsem v državah pogodbenicah, ki ga izda pristojni organ v drugi državi pogodbenici, imenovan v skladu z zakoni ali drugimi predpisi te države;
2. druga država pogodbenica je država pogodbenica, razen Republike Slovenije;
3. država pogodbenica izvora oziroma sedeža je država pogodbenica, v kateri je strokovnjak ustanovljen;
4. država pogodbenica gostiteljica je država članica, v kateri strokovnjak opravlja reguliran poklic in ni država, kjer je strokovnjak ustanovljen;
5. enotna kontaktna točka je spletni portal, namenjen domačim in tujim strokovnjakom, ki nudi vse informacije v zvezi s pogoji opravljanja poklica v Republiki Sloveniji;
6. informacijski sistem za notranji trg (v nadaljnjem besedilu: sistem IMI) je elektronsko orodje za olajšanje upravnega sodelovanja med pristojnimi organi držav pogodbenic ter med pristojnimi organi držav pogodbenic in Evropsko komisijo;
7. poklicni naziv je naziv, pod katerim posameznik opravlja reguliran poklic;
8. poklicne kvalifikacije so kvalifikacije, ki jih imetnik lahko izkaže z dokazilom o formalnih kvalifikacijah, s potrdilom o kompetenci oziroma z dokazili o poklicnih izkušnjah;
9. poklicne izkušnje so izkušnje, pridobljene med dejanskim opravljanjem zadevnega poklica v državi pogodbenici v skladu s predpisi te države, s polnim delovnim časom ali enakovrednim krajšim delovnim časom;
10. poklicna dejavnost zajema strokovnjakovo poklicno znanje, veščine in kompetence, ki so potrebne za opravljanje določenega reguliranega poklica;
11. poklicno usposabljanje je obdobje nadzorovane strokovne prakse, ki je pogoj za dostop do reguliranega poklica in se lahko izvaja med izobraževanjem, ki se konča z diplomom, ali po njem;
12. poslovodni organ je oseba, ki v podjetju na zadevnem poklicnem področju opravlja dejavnost kot poslovodna oseba podjetja ali podružnice podjetja ali kot namestnik družbenika ali poslovodne osebe podjetja, kadar ima na tem položaju enako odgovornost kot družbenik ali poslovodna oseba ki jo zastopa, ali opravlja dejavnost na vodilnem položaju, kjer opravlja naloge komercialne oziroma tehnične narave in je odgovoren za enega ali več oddelkov podjetja;
13. pristojni organ druge države članice je vsak organ ali telo, ki ga druga država pogodbenica pooblasti, da izdaja ali sprejema dokazila o usposobljenosti in druge dokumente ali podatke ter da sprejema vloge in odločitve na podlagi Direktive 2005/36/ES;
14. prevladujoči razlogi splošnega pomena so razlogi, ki so kot taki priznani v sodni praksi Sodišča Evropske unije (javni red, javna varnost, javna zaščita, javno zdravje, ohranjanje finančnega ravnovesja sistemov socialne varnosti, varstvo potrošnikov, prejemnikov storitev in delavcev, zdravje živali);
15. reguliran poklic je poklicna dejavnost ali skupina poklicnih dejavnosti, za katere dostop do opravljanja, opravljanje ali enega od načinov opravljanja poklica neposredno ali posredno določajo zakoni ali drugi predpisi glede posebnih poklicnih kvalifikacij, zlasti v zvezi z uporabo poklicnega naziva, ki je z zakonom ali drugimi predpisi omejen na imetnike določene poklicne kvalifikacije;
16. regulirano izobraževanje in usposabljanje je kakršno koli usposabljanje, ki je posebej namenjeno opravljanju določenega poklica in zajema enega ali več programov, ki so dopolnjeni, kadar tako določajo posebni predpisi, s poklicnim usposabljanjem ali pripravništvom oziroma strokovno prakso;

17. prilagoditveno obdobje je obdobje opravljanja reguliranega poklica pod nadzorom usposobljenega strokovnjaka tega poklica, ki mu lahko sledi nadaljnje usposabljanje, in je ustrezno ocenjeno;
18. preizkus poklicne usposobljenosti je preizkus, omejen na strokovnjakovo poklicno znanje, veščine in kompetence, ki ga opravi ali prizna pristojni organ za oceno zmožnosti za opravljanje reguliranega poklica v Republiki Sloveniji;
19. sistem kreditnih točk Evropskega prenosnega kreditnega sistema (v nadaljnjem besedilu: kreditne točke ECTS) je kreditno ovrednotenje študijskih obveznosti v visokošolskem izobraževanju, ki se uporablja v evropskem visokošolskem prostoru;
20. strokovnjak oziroma strokovnjakinja (v nadaljnjem besedilu: strokovnjak) je posameznik, ki ima poklicno kvalifikacijo za opravljanje reguliranega poklica v skladu s tem zakonom;
21. vseživljenjsko učenje zajema vse oblike splošnega izobraževanja, poklicnega izobraževanja in usposabljanja, neformalno in priložnostno učenje skozi vse življenje, ki izboljša sposobnosti z vidika znanja, veščin in kompetenc, ki lahko zajemajo tudi poklicno etiko;
22. trajno opravljanje poklica pomeni, da strokovnjak izpolnjuje vse pogoje za dostop do reguliranega poklica in opravljanje reguliranega poklica, ki je trajne narave, skladno s predpisi države pogodbenice izvora;
23. upravičen dvom pomeni obstoj take okoliščine, ki pri razumnem človeku lahko vzbudi dvom o dejstvih;
24. začasno ali občasno opravljanje storitev pomeni, da ponudnik storitev čezmejno izvaja storitve določen čas v državi pogodbenici, v kateri nima sedeža.

53. člen

(objava in dostop do informacij)

- (1) Na enotni kontaktni točki so dostopne naslednje informacije, ki se redno posodabljaajo:
1. seznam reguliranih poklicev v Republiki Sloveniji, vključno s podatki pristojnih organov za vsak reguliran poklic in kontaktnim centrom iz 54. člena tega zakona;
 2. seznam poklicev, za katere je na voljo izkaznica, vključno z stroški, ki jih morajo poravnati strokovnjaki in organi, pristojni za izdajo izkaznice;
 3. seznam poklicev, za katere Republika Slovenija v zakonih in drugih predpisih uporablja preverjanje ponudnika pred prvim opravljanjem storitev iz 37. člena tega zakona;
 4. seznam reguliranih izobraževanj in usposabljanj ter usposabljanj s posebno strukturo iz druge alineje 3. točke 21. člena tega zakona;
 5. zahteve in postopki pri začasnem ali trajnem opravljanju reguliranega poklica v Republiki Sloveniji, vključno z zahtevami glede znanja jezika in stroški, ki jih morajo poravnati strokovnjaki, in dokumenti, ki jih morajo predložiti pristojnim organom;
 6. opis postopka pritožbe na sprejete odločitve pristojnih organov na podlagi tega in drugih zakonov.
- (2) Pristojni organ brez odlašanja, najpozneje pa v 14 dneh, odgovori na vprašanja, poslana prek enotne kontaktne točke.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

V skladu s 142. členom Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije Vlada RS predlaga, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku, saj gre za dopolnitve in spremembe Zakona o postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev (Uradni list RS, št. 39/16 in 47/19) zaradi prenosa evropske zakonodaje v nacionalni pravni red, in sicer Direktive (EU) 2018/958 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. junija 2018 o preskusu sorazmernosti pred sprejetjem nove regulacije poklicev (UL L št. 173 z dne 9. 7. 2018, str. 25).

VI. PRILOGE

P

– resoja učinkov prepisov na gospodarstvo – MSP TEST

Predlagatelj predpisa: Ministrstvo za delo, družino, socialne EVA: 2020-2611-0024 zadeve in enake možnosti	Presoja učinkov na gospodarstvo (MSP test)	
	Datum vnosa:	22.07.2020
	Datum spremembe:	13.08.2020

Povzetek izvedene presoje vplivov predpisa na gospodarstvo:

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o postopku priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev

Ocena učinkov predlaganih alternativ						
Alternativa / Izbrana alternativa	Mikro podjetja brez zaposlenih	Mikro podjetja	Mala podjetja	Srednja in velika podjetja	Učinki	Skupaj
1. Učinki sprememb ZPPPK / Da	/	/	/	/	/	/

I. Analizirane alternative	
Naziv alternative	Izbrana alt.
Alternativa 0: Obstoječe stanje (stanje brez sprememb)	Ne

OBRAZLOŽITEV:

OBVEZNOSTI	SKUPNI PREDVIDENI STROŠKI (NA LETNI RAVNI)
/	/
SKUPAJ	/
Alternativa 1: Učinki sprememb ZPPPK	Da

OBRAZLOŽITEV:

Cilj je usklajevanje zakona z evropsko zakonodajo, in sicer direktivo, ki uvaja splošna pravila za izvedbo ocene sorazmernosti pred sprejemom zakonov ali drugih predpisov, ki urejajo dostop do ali opravljanje reguliranih poklicev, s katerimi se želi preprečiti uvedbo nesorazmernih ukrepov, ki bi povzročila regulativna in upravna bremena.

OBVEZNOSTI	SKUPNI PREDVIDENI STROŠKI (NA LETNI RAVNI)
/	/
SKUPAJ	/

Povzetek analize

Alternativa 1

Naziv alternative:	Učinki sprememb ZPPPK
Opis alternative:	Cilj je uskladitev zakona z evropsko zakonodajo, in sicer direktivo, ki uvaja splošna pravila za izvedbo ocene sorazmernosti pred sprejemom zakonov ali drugih predpisov, ki urejajo dostop do ali opravljanje reguliranih poklicev, s katerimi se želi preprečiti uvedbo nesorazmernih ukrepov, ki bi povzročila regulativna in upravna bremena.

1. Neto stroški na gospodarstvo

Vrsta stroškov		Skupaj
Enkratni stroški	/	/
Periodični stroški	/	/
SKUPAJ		/

2 Kvalitativni učinki alternative 1

Kako predlog predpisa vpliva na pravno varnost?	Pozitivno
Obrazložitev: Zakon zagotavlja pravno varnost strokovnjakom, kateri imajo zaradi nesorazmernih zahtev pravico do učinkovitega pravnega sredstva v primeru omejevanja dostopa do ali opravljanja reguliranega poklica.	
Kako predlog predpisa vpliva na nelojalno konkurenco?	Nima vpliva
Obrazložitev:	
Kako predlog predpisa vpliva na problematiko dela na črno in sivo ekonomijo?	Nima vpliva
Obrazložitev:	
Kako predlog predpisa vpliva na produktivnost?	Nima vpliva
Obrazložitev:	
Kako predlog predpisa vpliva na delovne pogoje, naložbe v kadrovske vire oz. nove zaposlitve?	Pozitivno
Obrazložitev: Predpis posredno vpliva na zaposlovanje, in sicer z določitvijo pravil ocene sorazmernosti ukrepov pred spremembo ali novo regulacijo poklicev. Predlagatelji bodo morali oceniti ustreznost omejitev za dostop do in opravljanja poklicev ter zagotoviti optimalno regulativno okolje, tako da bodo omejitve utemeljene in upravičene. Optimalno regulativno okolje vpliva na fleksibilnost trga dela z vidika dostopa do poklicev.	
Kako predlog predpisa vpliva na naložbe v raziskave in razvoj?	Nima vpliva
Obrazložitev:	

3 Najprej pomisli na male - alternativa 1

Ali in na kakšen način ste uporabili delne ali popolne oprostitve obveznosti za mikro, mala in srednja podjetja?
Obrazložitev: /
Ali je za mikro, mala in srednja podjetja načrtovano dovolj časa za prilagoditev na nove obveznosti (daljša prehodna obdobja)?
Obrazložitev: /
Ali in na kakšen način so obveznosti, kot npr. poročanje, vodenje evidenc, za mikro, mala in srednja podjetja prilagojene oziroma poenostavljene v primerjavi z ostalimi večjimi subjekti?
Obrazložitev: /
Ali in na kakšen način so za mikro, mala in srednja podjetja postopki nadzora prilagojeni oziroma poenostavljeni?
Obrazložitev: /
Ali so za mikro, mala in srednja podjetja uvedene znižane pristojbine, davčne olajšave in podobne oblike privilegiranega pristopa?
Obrazložitev: /